

บทที่ 3

ความเชื่อของอะฮฺลุลซุนนะฮฺเกี่ยวกับอัลมะฮฺดี

ก่อนที่จะเข้าสู่เนื้อหาอันเป็นแก่นแท้ของเรื่องราวเกี่ยวกับอัลมะฮฺดีนั้นจำเป็นจะต้องกล่าวถึงความหมายของคำว่า “อะฮฺลุลซุนนะฮฺ” ให้ชัดเจนและถูกต้อง ตรงตามความหมายทางวิชาการเสียก่อน ความจริงแล้วอะฮฺลุลซุนนะฮฺนั้นเป็นกลุ่มมุสลิมที่อยู่ในแนวทางของท่านนบีมุฮัมมัด คือลัทธิลัทธิอะลียะฮฺวะฮฺลัม นับตั้งแต่ยุคของบรรดาเศาะหาบะฮฺ ตามด้วยยุคของบรรดาตาบิอีน สดท้ายมาถึงยุคของตาบิอิตตาบิอีน เรื่อยมาจนถึงตราบเท่าถึงปัจจุบันนี้ ซึ่งเป็นกลุ่มชนที่เจริญรอยตามแบบฉบับของท่านนบีมุฮัมมัด คือลัทธิลัทธิอะลียะฮฺวะฮฺลัม

เป็นที่ชัดเจนแล้วว่ากลุ่มชนที่ประเสริฐที่สุดในหมู่มุสลิมตามที่ท่านนบี คือลัทธิลัทธิอะลียะฮฺวะฮฺลัมบอกไว้ นั่นก็คือกลุ่มของเหล่าเศาะหาบะฮฺ ตาบิอีน และตาบิอิตตาบิอีน ดังที่มีหะดีษบทหนึ่งที่ท่านอิมามมุสลิมได้รายงานไว้ มีใจความว่า

خيركم قرني ثم الذين يلونهم ثم الذين يلونهم

ความว่า “กลุ่มชนที่ดีที่สุดในระหว่างสุเจ้านั้น คือผู้ที่มีชีวิตอยู่ในช่วงศตวรรษของฉันและผู้ที่มีชีวิตอยู่หลังจากศตวรรษนั้นและผู้ที่มีชีวิตอยู่ถัดจากศตวรรษนั้นไปอีก”¹⁸

กลุ่มชนในศตวรรษของท่านนบีมุฮัมมัด คือลัทธิลัทธิอะลียะฮฺวะฮฺลัม ตาบิอีนและตาบิอิตตาบิอีน ทั้งหมดนั้นเป็นกลุ่มชนที่พระองค์อัลลอฮฺ ตะอาลา ทรงยินดียิ่ง ดังที่พระองค์ได้ตรัสไว้ซึ่งมีใจความว่า

" رضي الله عنهم ورضوا عنه "

¹⁸ หนะตีบเศาะหิหฺรายงานโดยอัลบุคอรีญ กิตาบอัชชะฮาดะฮฺ บาบลัยษนะดุ อะลชะฮาดะฮฺตุรูน อิจาอฺฮฺอิดา . 4/1964 : 2535

ความว่า " อัลลอฮ์ทรงโปรดปรานพวกเขาเหล่านี้
 นั้น และพวกเขาก็พอใจต่อพระองค์ " (อัลบัยยิ
 นะฮฺ : 8)

ตามความเป็นจริงแล้ว กลุ่มชนมุสลิมในยุคสมัยที่ท่านนบีมุฮัมมัด คืออัลลิลลอฮฺอะลัยฮิ
 วิเราะฮัลลัม ยังมีชีวิตอยู่นั้นเป็นกลุ่มที่เรียกว่า "อะฮฺลิซซุนนะฮฺ" แน่แน่นอนเพราะขณะนั้นกลุ่ม
 มุสลิมยังไม่แตกออกเป็นกลุ่มเล็กกลุ่มน้อย แต่ในปัจจุบันนี้กลุ่มมุสลิมได้แตกออกเป็นหลาย
 กลุ่ม ดังที่ท่านนบี คืออัลลิลลอฮฺอะลัยฮิเราะฮัลลัมได้กล่าวไว้ในหะดีษบทหนึ่งซึ่งมีใจความว่า

افتترقت اليهود على احدى وسبعين فرقة، فواحدة في الجنة
 وسبعون في النار، وافتترقت النصارى على اثنى
 وسبعين فرقة فواحدة في الجنة واحدى وسبعون في
 النار، والذي نفسي بيده لتفترقن أمتي على ثلاث وسبعين
 فرقة ، فواحدة في الجنة واثنتان وسبعون في النار ، قيل
 يا رسول الله من هم ؟ قال : هم الجماعة "

ความว่า " ชนชาวยิวแตกแยกออกเป็น 71 พวก พวก
 เดียวเท่านั้นที่เข้าสวรรค์ และอีก 70 พวกเข้านรกและ
 ชาวคริสต์แตกแยกออกเป็น 72 พวก พวกเดียวเท่านั้น
 ที่เข้าสวรรค์ และอีก 71 พวกเข้านรก และฉันขอ
 สาบานว่าประชาชาติของฉันจะแตกออกเป็น 73 พวก
 พวกเดียวเท่านั้นที่เข้าสวรรค์ และอีก 72 พวกเข้านรก
 เคาระหาบะฮฺได้ถามท่านนบีว่าใครคือ พวก(ที่เข้า
 สวรรค์นั้น) คือใคร ท่านนบีตอบว่า พวกเขาคือกลุ่ม
 ญะมาอะฮฺ " ¹⁹

ฉะนั้น หากว่าในยุคสุดท้ายของมุสลิมนี้ มีกลุ่มแนวคิดอิสลามมากมายก็ไม่เป็นเรื่อง
 แปลกเพราะท่านนบีได้บอกไว้ตั้งแต่ต้นแล้ว

อนึ่ง กลุ่มต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นนั้น ต่างก็อ้างตัวเองว่าเป็นกลุ่มอะฮฺลิซซุนนะฮฺ หากไม่
 คำจำกัดความคำว่า "อะฮฺลิซซุนนะฮฺ"แล้ว จะทำให้เกิดความสับสนว่าใครคือกลุ่มดังกล่าว

¹⁹ รายงานโดยอิบนุ มาญะฮฺ กิตาบอัลฟิถัน บายอิฟติรอฮิลอุมม์ 5/26 : 2641 และอัลอัลบานีย(1995 : 3/480)
 กล่าวว่า หะดีษนี้อยู่ระดับเศาะหิหฺ

ตรงนี้เองที่ต้องให้คำจำกัดความคำว่า “อะฮลิซซุนนะฮฺ” ให้ถูกต้องตามหลักวิชาการอิสลาม ซึ่งจะอธิบายดังต่อไปนี้

ความหมายของคำว่า “อะฮลิซซุนนะฮฺ”

ความหมายของคำว่า “อะฮลิซซุนนะฮฺ” ในทางภาษามายถึง แนวทาง หรือแบบอย่าง (อิบนุฟาริส , ค.ศ.1991 : 61) ซึ่งเกี่ยวกับการนี้ ท่านนบีมุฮัมมัด ศ็อลลัลลอฮุอะลัยฮิวะซัลลัมได้กล่าวไว้มีใจความว่า

من سن في الإسلام سنة حسنة فله أجرها وأجر من عمل
بها من غير أن ينقص شيئا ، ومن سن سنة سيئة فعليه
وزرها ووزر من عمل بها من غير أن ينقص شيئا

ความว่า “ ผู้ใดวางแนวทางที่ดีงาม ผู้นั้นจะได้รับผลบุญ(จากแนวทางนั้น) และผลบุญจากผู้ที่ปฏิบัติตามเขาโดยที่ไม่ลดหย่อนแม้แต่เล็กน้อย และผู้ใดวางแนวทางที่ชั่วในอิสลามผู้นั้นจะได้รับบาป (จากแนวทางนั้น) และบาปจากผู้ที่ได้ปฏิบัติตามเขาโดยที่ไม่ลดหย่อนแม้แต่เล็กน้อย ” ²⁰

ความจริง คำว่า “ฮฺซุนนะฮฺ” นั้นความหมายของมันเอนเอียงไปในทางบวก ซึ่งแปลว่า “แนวทางที่ดีงาม” อิบนุ มัซซุรได้กล่าวไว้ในหนังสือ “ลิกษานุลอะหฺร็อบ” ว่า “ซุนนะฮฺ” หมายถึงแนวทางที่ดีงามและถูกต้อง มีคำพูดที่ว่า “คนนั้นเป็นกลุ่มอะฮลิซซุนนะฮฺ” นั่นก็หมายความว่า เขาผู้นั้นอยู่ในสถานะที่ถูกต้องและดีงาม (อิบนุ มัซซุร , ค.ศ.1997 : 2/145)

ส่วนคำว่า “ซุนนะฮฺ” ในเชิงวิชาการอาจแบ่งได้เป็น 2 ความหมายด้วยกันคือ

1. ใช้เรียกแนวทางของท่านนบีมุฮัมมัด ศ็อลลัลลอฮุอะลัยฮิวะซัลลัม (อิบนุเราะฎัยบ, ค.ศ.1988 : 262)

²⁰ หะดีษเศาะหิหฺรายนานโดยมุสลิมในกิตาบ อัลสะกะฮฺ บาบอัลหฺซ อะลา อัลเศาะดาเกาะฮฺ , 4/2059 : 1107

2. เป็นความหมายในเชิงหะดีษว่า “หมายถึงแบบอย่างทั้งหลายที่มาจากท่านนบีมุฮัมมัด คือลัทธิลัทธิอะลียะฮ์วะซัลลัม (อิบนุหะญูร อัลอัศเกาะลานียุ , ค.ศ.1989 : 13/254)

ตามความหมายโดยรวมอาจสรุปได้ว่า “อัชชุนนะฮ์” หมายถึงแนวทางหรือแบบอย่างของท่านนบีมุฮัมมัด คือลัทธิลัทธิอะลียะฮ์วะซัลลัม

สำหรับนักกฎหมายอิสลาม (ฟูเกาะฮฺฮาอ) ได้นิยามคำว่าอัชชุนนะฮ์ดังนี้ “อัชชุนนะฮ์คือทุกอย่างที่มาจากท่านนบีมุฮัมมัด คือลัทธิลัทธิอะลียะฮ์วะซัลลัม ซึ่งไม่ใช่เป็นพิธีกรรม(สิ่งที่ศาสนาบังคับใช้) และไม่ใช่เป็นวาญิบ (สิ่งที่จำเป็นต้องทำ) บางครั้งเขาเรียกว่า “สุนัต” (มุสฏอฟา อัลสิบาอียุ , ค.ศ.1985 : 47)

นักอรรถาธิบาย (นักกฎหมายอิสลาม) ได้ให้นิยามอัชชุนนะฮ์ว่า “อัชชุนนะฮ์คือสิ่งทีมาจากท่านนบีมุฮัมมัด คือลัทธิลัทธิอะลียะฮ์วะซัลลัมโดยเฉพาะ ซึ่งไม่มีในอัลกุรอาน” บางครั้งใช้สื่อความหมายตรงข้ามกับคำว่าบิดอะฮ์ เช่นการหย่าแบบชุนนะฮ์ การหย่าแบบบิดอะฮ์ เป็นต้น (มุสฏอฟา อัลสิบาอียุ , ค.ศ.1985 : 48)

หลังจากที่ได้อธิบายถึงความหมายของคำว่า “อัชชุนนะฮ์” พอสมควรแล้ว ทำให้สามารถรู้ถึงความหมายของอัชชุนนะฮ์อย่างชัดเจนแต่การอธิบายเพียงเท่านั้นยังไม่เพียงพอต่อการเข้าใจ การที่จะรู้จักกลุ่มอะฮ์ลิลชุนนะฮ์ได้ดีนั้น ลำดับแรกจะต้องเรียนรู้ถึงประวัติและความเป็นมาของ “อะฮ์ลิลชุนนะฮ์” เสียก่อนเพื่อเป็นการปูทางสู่ความเข้าใจถึงความหมายของ “อะฮ์ลิลชุนนะฮ์”

ประวัติความเป็นมาของกลุ่มอะฮ์ลิลชุนนะฮ์

อิมาม อัลบัยฮะกีฎได้กล่าวไว้ในหนังสือ “มะนากีบุชชาฟีอียุ” หน้า 462 ว่า “แท้จริงอะฮ์ลิลชุนนะฮ์คือกลุ่มที่มีความศรัทธาตามหลักการของอัลกุรอานและอัชชุนนะฮ์อย่างแท้จริง ซึ่งเป็นกลุ่มที่ดำเนินรอยตามแนวทางของเหล่าเศาะหาบะฮ์ของท่านรอซูลุลลอฮ์ คือลัทธิลัทธิอะลียะฮ์วะซัลลัม” (อังก์ในนาซีร อิบนิ อับดิลลาฮุ , ฮ.ศ.1416 : 50)

อิบนุญัยมียะฮุ (ค.ศ.1986 : 2/482) กล่าวว่า อะฮ์ลิลชุนนะฮ์เป็นพวกที่ปฏิบัติตามแนวทางของท่านนบี(คือลัทธิลัทธิอะลียะฮ์วะซัลลัม) และแนวทางอะฮ์ลิลชุนนะฮ์เป็นแนวทางที่เก่าแก่และเป็นที่ยอมรับกันแพร่หลายเกิดขึ้นก่อนที่จะเกิดอิมามอะบูหะนีฟะฮุ อิมามมาลิก อิมามชาฟีอียุ และอิมามอะหฺมัด อิมามดังกล่าวต่างยึดมั่นแนวทางของบรรดาเศาะหาบะฮ์ที่ได้

ปฏิบัติตามแนวทางของท่านนะบี(คือลัลลอฮุอะลัยฮิวะซัลลัม) และพวกเขาละทิ้งบิดอะฮฺ (อุตริกรรม)

ในการกล่าวถึงประวัติและความเป็นมาของกลุ่มอะฮฺลิลชุนนะฮฺนั้น นาซิริ อิบนิ อับดุลลาฮฺ ได้แบ่งประวัติความเป็นมาของอะฮฺลิลชุนนะฮฺออกเป็น 2 หัวข้อย่อยคือ

1. เกิดกลุ่มอะฮฺลิลชุนนะฮฺขึ้นเนื่องจากเกิดวิกฤติในด้านหลักการศรัทธา
  2. เกิดกลุ่มอะฮฺลิลชุนนะฮฺขึ้นเนื่องจากต้องการที่จะต่อต้านกลุ่มเราะวาฟิฏ
- ทั้งสองหัวข้อข้างบนนี้สามารถอธิบายเป็นรายละเอียดได้ดังนี้

หัวข้อที่ 1. เกิดกลุ่มอะฮฺลิลชุนนะฮฺขึ้นเนื่องจากเกิดวิกฤติในด้านหลักการศรัทธา

อิมาม อัลบัยฮะกีเยกุล่าวว่า "กลุ่มอะฮฺลิลชุนนะฮฺนั้นยึดมั่นในหลักการของอัลกุรอานและอัสซุนนะฮฺของท่านนะบี มุฮัมมัด คือลัลลอฮุอะลัยฮิวะซัลลัม และปฏิบัติตามแนวทางของบรรดาเศาะหาบะฮฺของท่านนะบีมุฮัมมัด คือลัลลอฮุอะลัยฮิวะซัลลัม (อ้างในนาซิริ อิบนิ อับดุลลาฮฺ, ฮ.ศ.1416: 50)

มีกลุ่มอะฮฺลิลบิดอะฮฺมากมายที่อ้างว่าตนได้ยึดมั่นตามหลักการของอัลกุรอานและซุนนะฮฺ แต่ทว่าพวกเขาได้บิดเบือนความหมายที่แท้จริงของอัลกุรอานและซุนนะฮฺไปเป็นอันมาก

กลุ่มอะฮฺลิลบิดอะฮฺบางกลุ่มยึดถือเหตุผลเป็นหลักโดยไม่ให้ความสำคัญต่ออัลกุรอานและอัสซุนนะฮฺแต่อย่างใด" (นาซิริ อิบนิ อับดุลลาฮฺ , ฮ.ศ.1416: 50)

กลุ่มชีอะฮฺได้ตีความ "อัสซุนนะฮฺ" ตามอำเภอใจตนเอง ตามความหมายของพวกชีอะฮฺนั้น "อัสซุนนะฮฺ" คือคำว่า "อัลมะอศุม" (ไร้บาป) แต่ผู้ไร้บาปตามแนวคิดของชีอะฮฺไม่ได้หมายความว่าถึงท่านรอซูล คือลัลลอฮุอะลัยฮิวะซัลลัมตามที่กลุ่มอะฮฺลิลชุนนะฮฺเข้าใจ หากแต่หมายถึงผู้อื่นที่ไม่ใช่ท่านนะบี มุฮัมมัด คือลัลลอฮุอะลัยฮิวะซัลลัม ซึ่งแตกต่างออกไปตามแต่ละกลุ่มของ ชีอะฮฺ

ในเมื่อการศรัทธาได้เบี่ยงเบนไปทางอื่น นอกเหนือจากอิสลามถึงเกิดกลุ่มอะฮฺลิลชุนนะฮฺขึ้นเพื่อฟื้นฟูและกอบกู้ความศรัทธาที่หลงผิดให้หันกลับสู่หลักศรัทธาที่ถูกต้องตามหลักการของอัลกุรอานและซุนนะฮฺ

หัวข้อที่ 2 เกิดกลุ่มอะฮลิซุนนะฮ์ขึ้นเพื่อต่อต้านกลุ่มเราะวาฟิฏ ²¹

กลุ่มซ็อะฮ์ได้บิดเบือนหลักศรัทธาที่ถูกต้องตามหลักการของอัลกุรอานและอัซซุนนะฮ์ โดยการประนามกลุ่มเศาะหาบะฮ์อย่างรุนแรง ซึ่งการกระทำเหล่านี้เป็นกระทำที่บิดเบือนจากความศรัทธาที่ถูกต้อง อันเป็นเหตุทำให้เกิดกลุ่มอะฮลิซุนนะฮ์ขึ้นมาเพื่อต่อต้านกลุ่มเราะวาฟิฏดังกล่าว “ (อิบนุ ดัยมียะฮ์ , ค.ศ.1986 : 2/97)

ตามคำอธิบายที่กล่าวมาทั้งหมดนั้นพอที่จะเป็นมูลฐานที่จะก่อให้เกิดความเข้าใจถึงการเกิดของกลุ่มอะฮลิซุนนะฮ์ได้พอสมควร อย่างไรก็ตามถือว่ากลุ่มอะฮลิซุนนะฮ์มิใช่เป็นกลุ่มใหม่ที่เพิ่งเกิดขึ้น กลุ่มนี้เป็นกลุ่มดั้งเดิม เพียงแต่มิได้มีการเรียกชื่ออย่างชัดเจนเหมือนในสมัยต่อมา

อิบนุ ดัยมียะฮ์กล่าวว่า “มัซฮับอะฮลิซุนนะฮ์สวัลญะมาอะฮ์นั้นเป็นมัซฮับดั้งเดิม เป็นมัซฮับซึ่งเป็นที่รู้จักกันทั่วในหมู่มุสลิม เกิดมาก่อนรุ่นอิมาม อะบู หะนีฟะฮ์ อิมามมาลิก อิมามชาฟีอีและอิมามฮัมบาลีเสียอีก มันเป็นมัซฮับของเหล่าเศาะหาบะฮ์ซึ่งได้รับแบบอย่างมาจากท่านนบีมุฮัมมัด ศ็อลลัลลอฮุอะลัยฮิวะซัลลิม (อิบนุ ดัยมียะฮ์ , ค.ศ.1986 : 2/482)

ช่วงระยะต่อมากลุ่มอะฮลิซุนนะฮ์ก็ได้ฟื้นขึ้นมาอีกโดยการนำของอิมาม อะหมัด ท่านเป็นผู้หนึ่งที่ยึดมั่นในซุนนะฮ์อย่างมั่นคง ไม่สั่นคลอนแม้จะเกิดภัยถึงตัวท่านสักเพียงไหนก็ตาม ท่านเลยกลายเป็นผู้นำในกลุ่มอะฮลิซุนนะฮ์ ดังที่อิบนุ ดัยมียะฮ์บอกไว้ว่า “และอะหมัด อิบนิ ฮัมบัลเป็นที่รู้จักกันในนามผู้นำของกลุ่มอะฮลิซุนนะฮ์และท่านเป็นผู้ที่มีความอดทนสูงขณะเผชิญกับการทดสอบอีมาน” (อิบนุ ดัยมียะฮ์ , ค.ศ.1986 : 2/485)

ความจริง สาเหตุที่ทำให้เกิดกลุ่มที่ชื่อว่าอะฮลิซุนนะฮ์นั้นอาจมีสาเหตุมาจาก 2 ประการคือ

1. สาเหตุเกิดจากความโกหกที่แพร่หลายอย่างมากในหมู่พวกเราวาฟิฏ (อัตตะกียะฮ์)เรื่องนี้เองที่ทำให้เกิดกลุ่มอะฮลิซุนนะฮ์ขึ้นมาเพื่อแยกแยะความจริงออกจากความ

²¹ เป็นชื่อกลุ่มซ็อะฮ์ที่แตกออกจากกลุ่มซัยดียะฮ์ กลุ่มนี้ได้ชื่อว่าอัร-รอฟิฏาะฮ์นั้น เพราะในสมัยปกครองของฮิชาม ท่านซัยดี อิบนูอะลีได้เดินทางไปเมืองกูฟะฮ์ ชาวซ็อะฮ์ ณ เมืองนั้นถามท่านเกี่ยวกับลักษณะของอะบูบักร์และอุมัร ท่านบอกว่าทั้งสองคนนั้นเป็นคนดีมีสัจ ซ็อะฮ์กลุ่มนี้ไม่พอใจกับคำตอบของท่าน ท่านจึงกล่าวว่าพวกคุณปฏิเสธฉันหรือ พวกคุณปฏิเสธฉันหรือ พวกนี้จึงได้รับชื่อว่าพวกรอฟิฏาะฮ์ แปลว่าผู้ที่ปฏิเสธ (อิบนุ ดัยมียะฮ์ , ค.ศ.1986 : 2/96)

โกหก และที่สำคัญที่สุดประการหนึ่งคือในการรับหะดีษแต่ละบทนั้นต้องมีการตรวจสอบดูก่อนว่าบุคคลที่รายงานหะดีษนั้นเป็นใคร หากทราบภายหลังว่าผู้รายงานมาจากกลุ่มเราะวาฟีฎ หะดีษดังกล่าวจะถูกปฏิเสธโดยสิ้นเชิง แต่หากทราบชัดว่าผู้รายงานนั้นมาจากกลุ่มอะฮลิซซุนนะฮฺ หะดีษนั้นก็จะถูกยอมรับโดยไม่มีข้อสงสัยใด ๆ ทั้งสิ้น

2. สาเหตุเกิดจากการที่กลุ่มเราะวาฟีฎตำหนิเหล่าเศาะหาบะฮฺ

การตำหนิเหล่าเศาะหาบะฮฺนั้นเป็นการกระทำที่ผิดต่อหลักการอัลกุรอานและอัสซุนนะฮฺอย่างร้ายแรงที่สุด ตามที่ท่านนบีได้กล่าวว่า

" لا تسبوا أصحابي فلو أن أحدكم أنفق
مثل أحد ذهباً ما بلغ مد أحدهم ولا نصيفه "

ความว่า "พวกเจ้าจงอย่าใส่ร้ายป้ายสีเศาะหาบะฮฺของฉัน เพราะถ้าพวกท่านคนหนึ่งบริจาคทองคำปริมาณเท่ากับขนาดของภูเขาอูดุ๊ด พวกท่านก็ยังไม่ถึงระดับของพวกเขาแม้เพียงครึ่งหนึ่งของอุ้มมือพวกเขา " ²²

จากการตำหนิบรรดาเศาะหาบะฮฺก่อให้เกิดกลุ่มอะฮลิซซุนนะฮฺขึ้นเพื่อปกป้องและลบล้างมลทินให้กับเหล่าเศาะหาบะฮฺ

จากการอธิบายข้างต้นเป็นที่ชัดเจนว่าสาเหตุที่ทำให้เกิดการเรียกขานว่า "กลุ่มอะฮลิซซุนนะฮฺ" นั้นสืบเนื่องมาจากความต้องการที่จะแบ่งแยกระหว่างกลุ่มที่มีความเชื่อที่ถูกต้องตามหลักการอิสลามกับกลุ่มบิดอะฮฺ (อุตริกรรม) นั้นเอง

หลังจากเกิดกลุ่มเราะวาฟีฎ กลุ่มเคาะวาริจญ์ขึ้นมา การกระทำที่เป็นบิดอะฮฺก็ระบาดสู่สังคมมุสลิมเป็นอย่างมาก ตัวอย่างเช่น การบิดอะฮฺของพวกเคาะดะรียะห์ มุรญิอะฮฺ ญะฮะมียะฮฺ แต่กลุ่มอะฮลิซซุนนะฮฺไม่ร่วมมือกับกลุ่มบิดอะฮฺเหล่านี้ กลุ่มอะฮลิซซุนนะฮฺยืนหยัดต่อสู้อยู่บนแนวทางของเหล่าเศาะหาบะฮฺ จนกระทั่งสุดท้าย กลุ่มบิดอะฮฺทั้งหลายอ่อนแอลง

²² หะดีษเศาะหิหฺรายงานโดยมุสลิม กิตาบฟะฎอฮิล อักเศาะหาบะฮฺ บาบตะหฺริม สับบิคเศาะหาบะฮฺ : 4610 , 4611

กลุ่มอะฮลิซุนนะฮจะแยกตัวออกจากกลุ่มบิตอะฮ ซึ่งเกี่ยวกับเรื่องนี้ มีนักวิชาการได้กล่าวไว้ว่า “พวกเจ้าจงอย่านั่งร่วมสนทนากับกลุ่มบิตอะฮ จงอย่าโต้แย้งกับพวกเขา และอย่ารับฟังคำพูดพวกเขา” (อัลบะฆะเราะวีเยอ , ฮ.ศ. 1408 : 1/194)

สรุปแล้วจุดมุ่งหมายนี้ต้องเกิดกลุ่มที่เรียกกันว่า อะฮลิซุนนะฮ ก็คือ

1. เพื่อต้องการที่จะรักษาไว้ซึ่งความเป็นซุนนะฮให้ดำรงอยู่ตลอดไปทุกยุคสมัย และปราบปรามกลุ่มบิตอะฮ (อูตริกรรม) ในสังคมมุสลิมให้หมดไป
2. เพื่อรักษาความบริสุทธิ์ของหะดีษให้ดำรงอยู่ตลอดไป
3. เพื่อรักษากลุ่มอะฮลิซุนนะฮให้ดำรงอยู่เป็นกลุ่มโดยไม่แตกแยก

กลุ่มต่าง ๆ ในอิสลาม

อันที่จริงกลุ่มต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในอิสลาม ได้เกิดขึ้นหลังจากที่ท่านนบีมุฮัมมัดเสียชีวิต ต่อมาเกิดสงครามขึ้นระหว่างอะลีกับมูอาวีเยฮ์ สุดท้ายเป็นเหตุทำให้เกิดกลุ่มต่าง ๆ ในอิสลามเช่น

1. กลุ่มที่เห็นด้วยกับการแต่งตั้งอะลีเป็นเคาะลีฟะฮ์ คือ กลุ่มอะฮลิลบายตุ
2. กลุ่มที่ตอนแรกเห็นด้วยกับอะลี แต่ต่อมาได้แยกตัวออกจากอะลี และตั้งตัวเป็นอิสระ ไม่ฝักใฝ่ฝ่ายใด พวกเขามีความเห็นที่ ไม่ต้องเข้าร่วมรบกับอะลี แต่จะไม่เป็นศัตรูกับอะลี ซึ่งตามความเห็นของพวกเขาว่าการอยู่ฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งนั้นเป็นสิ่งที่ไม่ควรกระทำ
3. กลุ่มที่ตั้งตัวต่อต้านอะลีโดยตรง คือกลุ่มของฎอลหะฮุ อิบนิ อับดุลลอฮ์ ซุบัยร์ อิบนิ อวาม ออชิชะฮ์ บินตี อะบี บักร
4. กลุ่มเคาะวาริจญ์ พวกเขาไม่เห็นด้วยที่จะเจรจาสงบศึกระหว่างอะลีกับมูอาวีเยฮ์ ต่อมากลุ่มนี้ถูกอะลีปราบปรามได้ราบคาบ แท้ที่จริง กลุ่มเคาะวาริจญ์เป็นผู้ที่เคร่งศาสนา พวกเขาใส่ร้ายอะลีว่าถอนตัวออกจากคุณธรรม ขณะที่มูอาวีเยฮ์เป็นผู้ต่อต้านคุณธรรม ซึ่งพวกเขาในที่สุดได้แยกตัวออกจากอะลีและตั้งตัวเป็นศัตรูกับอะลีและมูอาวีเยฮ์ด้วยเหตุผลว่า “เรามีสิทธิ์ที่จะเป็นศัตรูกับใครก็ได้ที่ไม่ยุติธรรม” ด้วยเหตุนี้เองกลุ่มเคาะวาริจญ์จึงต่อต้านอะลีและมูอาวีเยฮ์

4. ซืออะฮฺ (กลุ่มที่ยกย่องท่านอะลีและลูกหลานของท่าน)

พวกเขาเห็นว่าไม่มีใครที่จะมาลิทธิถูกเลือกเป็นเคาะลีฟะฮ์ได้นอกจากอะลีและลูกหลานของท่านเท่านั้น หากมีใครคิดเป็นเคาะลีฟะฮ์ ผู้นั้นเป็นผู้ที่ปล้นบัลลังก์ของอะลีและลูกหลานของท่าน ซึ่งการขึ้นครองราชย์นั้นไม่ชอบธรรม

5. เกาะดะรียะฮฺ

ตามความคิดของพวกเขา มนุษย์จะกระทำการสิ่งใดก็ขึ้นอยู่กับตัวของมนุษย์เอง ไม่ใช่เป็นกำหนดการณ์ของอัลลอฮ์แต่อย่างใด ความเชื่อนี้คิดขึ้นมาโดยมะอูบัต อัลญุฮัยนี คิลาน ดิมชุก และอัลญะฮูด อิบนิ ดิรฮัม แก่นนำทั้งสามท่านนี้มีชีวิตอยู่ในช่วงของราชวงศ์ อุมะวียะฮฺ และสุดท้ายทั้งสามท่านนี้ถูกฆาตกรรมในเวลาต่อมา

6. ญะบะรียะฮฺ

กลุ่มนี้เกิดที่คูรอซาน นำโดยอัลญะฮัม อิบนิ ซือฟวาน เขามีความเชื่อว่ามนุษย์จะกระทำการสิ่งใดก็ขึ้นอยู่กับกำหนดการณ์ของอัลลอฮ์ ตะอาลาเพียงผู้เดียว การกระทำของมนุษย์เป็นไปตามลิขิตของอัลลอฮ์ มนุษย์ไม่สามารถที่จะเลือกกระทำการใด ๆ ได้เลย กลุ่มนี้ได้ปฏิเสธคุณลักษณะของอัลลอฮ์ด้วยเหตุผลว่า “เราไม่สามารถให้คุณลักษณะแก่อัลลอฮ์ได้เพราะคุณลักษณะเหล่านี้มีอยู่ในตัวมนุษย์” สุดท้ายผู้นำของกลุ่มแนวคิดนี้ถูกฆาตกรรมในเวลาต่อมา

8. มุรญูอะฮฺ

พวกเขาเชื่อว่าการทำบาปนั้นไม่สามารถมาทำลายอิमानได้เช่นเดียวกัน การภักดีต่ออัลลอฮ์ไม่มีผลต่อคนกาฟิรเลย

9. กะเราะมียะฮฺ

ตามความเห็นของกลุ่มนี้คือสิ่งที่มุกลัฟทุกคนจะต้องปฏิบัติคือการยอมรับคำสอนของอิสลามด้วยวาจาที่เพียงพอแล้ว หมายความว่า เป็นการพอเพียงแล้วสำหรับมุสลิมที่จะกล่าว กะลีมะฮ์ชะฮาดะฮ์ แม้เขาจะไม่ทำอิบาดัตและไม่ยอมรับด้วยใจก็ตาม

10. มุอตะซีละฮฺ

กลุ่มนี้มีความเห็นว่ามุสลิมที่ทำบาปใหญ่หรือละทิ้งคำใช้ของอัลลอฮ์และตายไปโดยที่ยังไม่ได้เตาบัต (สำนึกผิดในบาปที่ทำ) ผู้นั้นเป็นผู้ที่ออกนอกอิสลามแต่ไม่เป็นกาฟิร (คนนอกศาสนาอิสลาม) เป็นแค่ฟาสิก (คนบาป) เท่านั้นและฟาสิกนั้นตกนรกตลอดกาล

ความจริงอะฮฺลุลซุนนะฮฺนัฮฺมีอีกชื่อหนึ่ง คือ สลัฟ ซึ่งหมายความว่าถึงชนรุ่นก่อน เป็นที่รู้กันว่าแนวทางของสลัฟนั้นคือแนวทางที่ถูกต้องตามหลักการของอัลลอฮ์ ตะอาลา ซึ่งเป็นแนว

ทางที่ชัดเจนบริสุทธิ์และอยู่ในหลักของอัลกุรอานและซุนนะฮ์อย่างหนักแน่น นี่คือนี่ที่ปรากฏในหน้าประวัติศาสตร์อิสลาม แนวทางดังกล่าวเป็นที่ยึดมั่นของมุสลิม เกี่ยวกับทั้งในเรื่องของอะกีดะฮ์และชะรีอะฮ์ การปฏิบัติศาสนกิจและสังคม ในตอนนี้มุสลิมไม่มีการแบ่งแยกแตกกลุ่ม แต่ต่อมาเหตุการณ์ผันแปร เมื่อมีอะกีดะฮ์ที่ผิดๆ พลัดหลงเข้ามาปะปนกับอะกีดะฮ์ที่ถูกต้องตามแนวสลัฟรุ่นก่อน ทำให้อะกีดะฮ์วมองเต็มไปด้วยบิดอะฮ์

ความจริงสลัฟรุ่นแรก ผู้ที่เป็นสลัฟนั้นมีมากมายหากแต่ที่มีภาวะความเป็นผู้นำสูงชื่อว่าอิมาม อะหมัด อิบนิ ฮัมบัล ซือเตม คืออะหมัด อิบนิ มุฮัมมัด อิบนิ ฮัมบัล อิบนิ ฮัมบัล อิบนิ ฮัมบัล อิบนิ อะซัด อิบนิ อิดริส อัสซัยบานีย์ ซึ่งเป็นอิมามมัซฮับ ฮัมบาลีย์ หนึ่งในสี่อิมามมัซฮับในโลกมุสลิม

อิมาม อะหมัด เป็นผู้กล้าหาญสู้กับฝ่ายปกครองที่บีบบังคับให้ท่านยอมรับสิ่งที่ขัดกับหลักการ ในสมัยนั้นเคาะลีฟะฮ์ มะมูนปกครองอยู่ ซึ่งมีปัญหาเกี่ยวกับว่าอัลกุรอานนั้นเป็นกอดีมหรือญะดีด ทำให้ท่านจำต้องโทษขังคุกนานหลายปี (อัสซะหะบีย , ฮ.ศ.1413 : 11/169)

ความเชื่อของอะฮลิซซุนนะฮ์เกี่ยวกับอัลมะฮดี

การปรากฏตัวของอัลมะฮดีในวาระสุดท้ายก่อนวันกิยามะฮ์คือหนึ่งในหลักการศรัทธาของมุสลิมที่ยึดแนวคิดของอะฮลิซซุนนะฮ์ อีกทั้งยังเป็นสัญญาหนึ่งในบรรดาสัญญานวันกิยามัตทั้งหลายตามหลักฐานต่าง ๆ ที่ปรากฏในหะดีษเศาะฮีหฺ ดังนั้นบรรดาหะดีษเศาะฮีหฺ เหล่านั้นต่างก็มีสายรายงานที่เป็นมุตะวาติรและยังเป็นมติเอกฉันท์ของอุละมาอะฮลิซซุนนะฮ์อีกว่าเป็นสิ่งที่วาญิบที่มุสลิมต้องศรัทธาเกี่ยวกับการที่อัลลอฮ์จะทรงส่งบุรุษผู้หนึ่งจากประชาชาติของท่านนบี อีกทั้งยังเป็นเครื่องหมายของท่านอีกด้วย มาเป็นผู้นำมุสลิมทั้งหลายในการเชิดชูคุณธรรมและปราบอธรรม บุรุษผู้นั้นคืออัลมะฮดีนั่นเอง เพราะฉะนั้นบรรดาอุละมาอะฮลิซซุนนะฮ์จึงให้ความสำคัญกับหะดีษดังกล่าวเป็นอย่างมาก เพื่อเป็นหลักฐานมายืนยันการปรากฏตัวของอัลมะฮดี ซึ่ง ผู้วิจัยขอนำเสนอดังต่อไปนี้

หะดีษรายงานโดยอัลบุคอรี

ท่านนบีได้กล่าวว่า

" كيف أنتم إذا نزل ابن مريم فيكم وإمامكم
منكم "

ความว่า " ท่านทั้งหลายจะปฏิบัติอย่างไร
 ทันทีที่บุตรของมรรยัมและผู้นำของพวกเขา
 ได้ลงมาสู่พวกท่าน " ²³

หะดีษรายงานโดยมุสลิม

ท่านนบีได้กล่าวว่า

1. " لا يزال أمر الناس ما ضيا ما وليهم اثنا عشر رجلا كلهم من قريش "

ดำเนินไปด้วยดีในสมัยของสิบสองเคาะลีฟะฮ์
 ะฮ์ ทุกคนจากเผ่ากูร็อยชฺ " ²⁴

2. " يكون في آخر الزمان خليفة يقسم المال ولا يعده "

ความว่า "ในช่วงวาระสุดท้ายของโลกนี้จะมี
 เคาะลีฟะฮ์ท่านหนึ่งแจกจ่ายทรัพย์สินโดยไม่
 คำนึงถึงจำนวนนับ" ²⁵

3. " لا تزال طائفة من أمتي يقاتلون على الحق ظاهرين إلى يوم القيامة قال فينزل عيسى بن مريم فيقول أميرهم تعال صل لنا فيقول لا إن بعضكم على بعض أمراء تكرمه الله هذه الأمة "

²³ หะดีษเศาะหิหฺุรฺายงานโดยอัลบุคอรียฺ กิตาบ อะหฺาดีษ อัลฮันบียาฮฺ บาบ นุซูล ฮิสา อิบน์ มรรยัม , 3/1152 : 3265

²⁴ หะดีษเศาะหิหฺุรฺายงานโดยมุสลิม กิตาบ อัลฮิมาระฮฺ บาบ ฮันนาส ตะบิฏฺ ลิกุร็อยชฺ , 3/1453 : 1821

²⁵ หะดีษเศาะหิหฺุรฺายงานโดยมุสลิม กิตาบ อัลฟิตัน บาบ ลาตะกูมฺสาอะฮฺ นัตตา ตะอฺบุคฺ ดาวสุ ซา อัลคิลเศาะฮฺ , 4/2234 : 2913

ความว่า " จะมีคนกลุ่มหนึ่งในประชาชาติของ
ฉันที่ยืนหยัดเพื่อต่อสู้ในแนวทางที่ถูกตองจนถึง
วันกิยามัต ท่านกล่าวต่ออีกว่า "ท่านนบีอีซาจะ
ลงมาปรากฏตัวยังโลกนี้และผู้นำของพวกเขา
กล่าวว่า "ขอเชิญท่านเป็นอิมามนำละหมาด
เถิด" ท่านนบีอีซาตอบว่า "หาไม่ได้ แท้จริงบุคคล
จากกลุ่มของพวกเขาที่มีฐานะที่เหนือกว่าผู้นำ
ท่านอื่น ๆ เพราะอัลลอฮ์ได้ยกย่องประชาชาตินี้
เหนือประชาชาติอื่น ๆ " ²⁶

หะดีษรายงานโดยติรมิซีย

ท่านนบีได้กล่าว

1. ซึ่งมีความว่า " วันกิยามะฮ์ไม่อุบัติขึ้นจนกว่าจะปรากฏมีบุรุษที่มาจากครอบครัว
ของฉัน ชื่อของ ท่านเหมือนกับชื่อของฉัน" ²⁷

2. " لو لم يبق من الدنيا إلا يوم لطول الله ذلك
حتى يلي رجل من آل محمد صلى الله عليه
وسلم "

ความว่า" ถ้าหากเวลาของโลกนี้เหลือเพียง
แค่หนึ่งวัน แนนอนอัลลอฮ์จะทรงยืดเวลา
จนกว่าจะปรากฏบุรุษท่านหนึ่งมาจาก
ครอบครัวของมุฮัมมัด คือลัลลลอฮุอะลัยฮิ
วะซัลลิม" ²⁸

²⁶ หะดีษเศาะหิหฺุรายนานโดยมุสลิม กิตาบ อัลอิมาน บาบ นุซูล อิศา อิบนุ มัรยัม หากิมัน บิชะรีอะติ นะบียีนาน มุ
ฮัมมัด , 1/137 : 156

²⁷ หะดีษได้อ้างถึงแล้วในเชิงอรรถเลขที่ 5

²⁸ หะดีษรายงานโดยติรมิซีย กิตาบ อัลฟิถัน บาบ มาซาอะฟีลมะอฺติ , 4/505 : 2231

หะดีษรายงานโดยอะหมัด

ท่านนบีได้กล่าวว่า

1. " يكون في أمتي المهدي فين طال عمره أو قصر
عمره عاش سبع سنين أو ثمان سنين أو تسع سنين
يملا الأرض قسطا وعدلا وتخرج الأرض نباتها
وتمطر السماء قطرها "

ความว่า " อัลมะฮะดีจะปรากฏในประชาชาติ
ของฉัน อายุของท่านจะยาวหรือสั้นก็อยู่
ประมาณ 7 หรือ 8 หรือ 9 ปีเท่านั้น ท่านจะ
ทำให้พื้นแผ่นดินเต็มไปด้วยความยุติธรรม
และคุณธรรม แผ่นดินจะผลิตพืชพันธ์
ธัญญาหาร และฝนก็ตกลงมาทั่วทั้งแผ่นดิน "

29

2. " تملأ الأرض جورا وظلما ثم يخرج رجل
من عترتي يملك سبعا أو تسعا فيملا الأرض
قسطا وعدلا "

ความว่า " แผ่นดินจะเต็มไปด้วยความ
อธรรมและการทุจริตฉ้อฉล หลังจากนั้น
จะปรากฏนุรุษท่านหนึ่ง ซึ่งมีเชื้อสายมา
จากเครือญาติของฉัน เขาจะปกครองใน
ระยะเวลา 7 ปี หรือ 9 ปี และทำให้แผ่น
ดินเต็มไปด้วยความยุติธรรมและคุณ
ธรรม " ³⁰

²⁹ หะดีษรายงานโดยอิมาม อะหมัด , 3/26 : 11228

³⁰ หะดีษได้ข้างอิงแล้วในเชิงอรรถเลขที่ 10

หะดีษรายงานโดยอิบน์ มาญะฮ

ท่านนบีได้กล่าวว่

1.

"المهدي منا أهل البيت يصلحه الله في ليلة "

ความว่ " อัลมะฮะดีมาจากเครือญาติของเรา อัลลอฮ์ทรงปรับปรุงเขาในคืนหนึ่ง" ³¹

2.

" يقتتل عند كنزكم ثلاثة كلهم ابن خليفة ثم لا يصير إلى واحد منهم ثم تطلع الرايات السود من قبل المشرق فيقتلونكم قتلا لم يقتله قوم ، ثم ذكر شيئا لا أحفظه فقال : " فإذا رأيتوه فبايعوه ولو حبوا على الثلج فإنه خليفة الله المهدي "

ความว่ " จะมีการต่อสู้ระหว่างสามคนพี่น้องทั้งหมดเป็นทายาทของเคาะลีฟะฮ์ไม่สามารถจะไกลเกลี้ยกันได้จนกระทั่งมีการยกธงดำขึ้นซึ่งมาจากทิศตะวันออก แล้วพวกเขาเหล่านั้นจะฆ่าพวกท่าน แต่ไม่สามารถจะต่อสู้ได้ หลังจากนั้นท่านนบีได้กล่าวว่ " สิ่งหนึ่งแต่ฉันไม่ได้ท่องจำไว้ ท่านนบีได้กล่าวต่อไปว่ "เมื่อใดที่พวกท่านได้พบกับบุคคลดังกล่าว (อัลมะฮะดี) แล้ว ก็จงไปหาเขาและให้คำสัตยาบันต่อเขา ถึงแม้ว่าท่านจะคลานไปบนหิมะก็ตาม เพราะแท้จริงเขาคือตัวแทนของอัลลอฮ์" ³²

³¹ หะดีษรายงานโดยอิบน์ มาญะฮ กิตาบ อัลฟิถัน บาบ คุรฺฮ อัลมะฮะดี , 2/1367 : 4085

³² หะดีษรายงานโดยอิบน์ มาญะฮ กิตาบ อัลฟิถัน บาบ คุรฺฮ อัลมะฮะดี , 2/1367 : 4084

หะดีษรายงานโดยอิบน์ ฮิบบาน

ท่านนบีได้กล่าวว่า

1. " لو لم يبق من الدنيا إلا ليلة لملك رجل من أهل بيتي يواطئ اسمه اسمي "

ความว่า " ถ้าหากกาลเวลาของโลกนี้เหลือแค่หนึ่งคืน แน่นอนอัลลอฮ์จะทรงให้บุรุษท่านหนึ่ง ที่มาจากครอบครัวของฉันขึ้นมาปกครอง ซึ่งชื่อของเขาเหมือนกับชื่อของฉัน" ³³

2. " لو لم يبق من الدنيا إلا ليلة لملك فيها رجل من أهل بيت النبي صلى الله عليه وسلم "

ความว่า " ถ้าหากกาลเวลาของโลกดunya เหลือแค่หนึ่งคืน แน่นอนอัลลอฮ์จะทรงแต่งตั้งบุรุษท่านหนึ่งที่มาจากครอบครัวของนบี คืออัลลิลลฮ์อะลัยฮิอะซัลลัมให้เป็นผู้ปกครอง" ³⁴

หะดีษรายงานโดยอิบน์ อะบี ซัยบะฮ

ท่านนบีได้กล่าวว่า

1. " المهدي من هذه الأمة وهو الذي يوم عيسى بن مريم "

ความว่า " อัลมะฮ์ดีมาจากประชาชาตินี้ ท่านเป็นผู้นำละหมาदनบีอีซา อิบน์ มัรยัม " ³⁵

³³ หะดีษรายงานโดยอิบน์ ฮิบบาน , 13/284 : 5954

³⁴ หะดีษรายงานโดยอิบน์ ฮิบบาน , 13/283 : 5953

³⁵ หะดีษรายงานโดยอิบน์ อะบี ซัยบะฮ , 1/374 : 1108

2. " يا أهل الكوفة أنتم أسعد الناس بالمهدي "

ความว่า " โอ้ ชาวเมืองกัฟะฮ พวกท่านเป็นคนกลุ่มคนที่มีความภาคภูมิใจที่สุดด้วยการ ปรากฏของอัลมะฮดี" ³⁶

หะดีษรายงานโดยนะอีม บิน ฮัมมาด

1. " المهدي حق هو قال حق ؟ قال - قتادة - قلت ممن هو قال " من قريش قلت من أي قريش قال " بني هاشم " قلت من أي بني هاشم قال " من عبد المطلب " قلت من أي عبد المطلب قال " من ولد "

ความว่า " อัลมะฮดีมีจริงหรือ? ท่าน (สะอีด) ตอบว่า "มีจริง" เกาะตาตะฮักกล่าววว่า "เขามาจากกลุ่มชนใด?" สะอีดกล่าวว่า "มาจากชนเผ่ากูร็อยซ์" เกาะตาตะฮักถามว่า "มาจากตระกูลใดของเผ่ากูร็อยซ์?" ท่านตอบว่า "มาจากบรรพบุรุษบনীฮาเซม" เกาะตาตะฮักถามต่ออีกว่า "แล้วมาจากตระกูลใดของบনী ฮาซิม?" ท่านตอบว่า "มาจากตระกูลบะนีอัลดุลมุฏฏอลิบ" เกาะตาตะฮักถามต่อว่า "มาจากสายเลือดใดของตระกูลอัลบัลมุฏฏอลิบ?" ท่านตอบว่า "มาจากสายเลือดของท่านหญิงฟาติมะฮ" ³⁷

2. " هو رجل من عترتي أو قال من أهل بيتي "

³⁶ หะดีษรายงานโดยอิบน์ อะบี ซัยบะฮ , 6/408 : 32454

³⁷ หะดีษรายงานโดยนะอีม บิน ฮัมมาด , 1/368-369 : 1082

ความว่า " เขาเป็นบุรุษคนหนึ่งจากเครือญาติ
ของฉันหรือจากครอบครัวของฉัน" ³⁸

จากหะดีษที่ได้กล่าวมาข้างต้น ผู้วิจัยพบว่าในหะดีษที่รายงานโดยบุคอรีและมุสลิม
นั้นมีคำที่บ่งบอกถึงอัลมะฮดี แต่ใช้คำที่ไม่ชัดเจน หรือไม่ชี้เฉพาะ อย่างเช่น ใช้คำว่า "อะมีร
(ผู้นำ)" และ "รอญุลุน (บุรุษผู้หนึ่ง)" ซึ่งทั้งสองคำนี้สามารถที่จะตีความได้หลายนัยด้วยกัน
แต่ที่ผู้วิจัยได้ค้นพบจากหะดีษที่รายงานโดยอิมามอะหมัดและอิบนิ มายะฮว่า บุรุษผู้นั้นคือ
อัลมะฮดี

นอกจากนั้นยังมีข้อขัดแย้งในเรื่องของเวลาที่อัลมะฮดีปรากฏตัว หะดีษบุคอรีระบุ
เฉพาะเจาะจงเฉพาะในช่วงสมัยของสิบสองเคาะลีฟะฮ์ แต่ในหะดีษที่รายงานโดยอะบูดาอูด
นั้นระบุว่าอัลมะฮดีจะปรากฏตัวในวาระสุดท้ายของโลกนี้ ถึงแม้ว่าจะมีเวลาแค่วันเดียวก็ตาม

อัลมะฮดีในทัศนะของอะฮลิซุนนะฮ์

เรื่องราวของอัลมะฮดีนั้นเป็นสิ่งที่น่าสนใจและติดตาม เนื่องจากเป็นสิ่งที่ทุกคนมุ่งหวัง
ให้เกิดในเร็ววัน เพื่อที่อัลมะฮดีจะได้ผดุงคุณธรรม ปราบปรามความชั่วร้ายให้หมดไปจาก
โลกนี้ หากแต่เรื่องอัลมะฮดีนี้มีหลายประเด็นที่น่าศึกษา ซึ่งในที่นี้ผู้วิจัยจะนำเสนอประเด็น
ต่างๆ ดังนี้

1. ชื่อของอัลมะฮดี

ดูลามอาอะฮลิซุนนะฮ์ได้ระบุชื่อของอัลมะฮดีอย่างชัดเจนว่าชื่อของท่านตรงกับชื่อ
ของท่านนบี นั่นคือ มุฮัมมัด อิบนิ อับดิลละฮ์ และท่านเป็นสายเลือดของท่านนบีจากสาย
เลือดของฟาติมะฮ์ ดังหะดีษที่รายงานโดยติรมิซียุ ท่านนบี คือลัลลลอฮุอะลัยฮิวะซัลลัมกล่าว
ไว้ว่า

" يلي رجل من أهل بيتي يواطئ اسمه اسمي "

³⁸ หะดีษรายงานโดยนะอิม บิน ฮัมมาด , 1/369 : 1083

ความว่า "จะปรากฏนุรุษที่มาจากครอบครัว
ของฉัน ชื่อของท่านเหมือนกับชื่อของฉัน"³⁹

ยูสุฟ บิน อับดุลลอฮฺ บิน ยูสุฟ อัลวาบิล (ฮ.ศ.1415 : 249) ได้อธิบายเกี่ยวกับอัล
มะฮฺดีไว้ว่า ชื่อของอัลมะฮฺดีตรงกับชื่อของท่านนบี คืออลลัลลอฮฺอะลัยฮิอะซัลลัม และชื่อของ
บิดาของท่านก็เหมือนกับชื่อของบิดาท่านนบีด้วยเช่นกัน นั่นคือ มุฮัมมัด หรืออะหมัด บิน อับ
ดุลลอฮฺ ซึ่งเป็นทายาทของท่านหญิงฟาฏิมะฮฺ บินติ รอซูลุลลอฮฺ และเป็นเชื้อสายของหะสัน
บิน อะลี

2. ลักษณะของอัลมะฮฺดี

มีหลายรายงานที่พรรณมาถึงลักษณะของอัลมะฮฺดี โดยมีหน้าผากกว้าง จมูกโด่ง ดั่ง
หะดีษที่รายงานโดยอะบุ สะอีด อัลคุดรี

" المهدي مني أعلى الجبهة أفنى الأنف يملأ
الأرض قسطاً وعدلاً كما ملئت ظلماً وجوراً يملك
سبع سنين "

ความว่า " อัลมะฮฺดีมาจากเครือญาติของ
ฉัน มีหน้าผากกว้าง จมูกโด่ง ท่านจะปก
ครองแผ่นดินโดยธรรม และลบล้างสิ่งที่เป็น
อธรรม และความชั่วร้าย ท่านจะปกครอง
ในระยะเวลา 7 ปี " ⁴⁰

3. สถานที่ที่อัลมะฮฺดีปรากฏตัว

อัลมะฮฺดีจะปรากฏตัวทางทิศตะวันออก ดังหะดีษที่รายงานโดยอิบนุมาญะฮฺ ดังนี้

" يقتل عند كنزكم ثلاثة كلهم ابن خليفة ثم لا
يصير إلى واحد منهم ثم تطلع الرايات السود من
قبل المشرق فيقتلونكم قتلاً لم يقتله قوم ، ثم ذكر
شينا لا أحفظه فقال : " فإذا رأيتموه فبايعوه ولو
حبوا على الثلج فإنه خليفة الله المهدي "

³⁹ หะดีษได้ข้างอิงแล้วในเชิงอรรถเลขที่ 5

⁴⁰ หะดีษรายงานโดยอะบุ ดาอูด กิตาบ อัลมะฮฺดี , 4/107 : 4285

ความว่า “ จะมีการต่อสู้ระหว่างสามคนพี่น้อง
ทั้งหมดเป็นทายาทของเคาะลีฟะฮ์ไม่สามารถจะ
ไกลเกลียดกันได้จนกระทั่งมีการยกธงดำขึ้น ซึ่งมา
จากทิศตะวันออก แล้วพวกเขาเหล่านั้นจะฆ่า
พวกท่าน แต่ไม่สามารถจะต่อสู้ได้ หลังจากนั้น
ท่านนบีได้กล่าวว่า “ สิ่งหนึ่งแต่ฉันไม่ได้ท่องจำ
ไว้ ท่านนบีได้กล่าวต่อไปว่า “เมื่อใดที่พวกท่าน
ได้พบกับบุคคลดังกล่าว (อัลมะฮดี) แล้ว ก็จงไป
หาเขาและให้คำสัตยาบันต่อเขา ถึงแม้ว่าท่าน
จะคลานไปบนหิมะก็ตาม เพราะแท้จริงเขาคือ
ตัวแทนของอัลลอฮ์ ” ⁴¹

และมีรายงานอีกหะดีษหนึ่งได้กำหนดสถานที่อย่างชัดเจนว่าทางทิศตะวันออกนั้นคือ
ที่เมืองกูฟะฮ์ ดังหะดีษที่ว่า

" يا أهل الكوفة أنتم أسعد الناس بالمهدي "

ความว่า “ โอ้ ชาวเมืองกูฟะฮ์ พวกท่านเป็นคน
กลุ่มคนที่มีความภาคภูมิใจที่สุดด้วยการ
ปรากฏของอัลมะฮดี ” ⁴²

อุลามาอ์ที่ถูกกล่าวหาปฏิเสธอัลมะฮดี

ถ้าเราศึกษาจากอุลามาอ์ในยุคแรก เราไม่พบพวกเขาคัดค้านการมาของอัลมะฮดี
กระนั้นก็ตามมีรายงานจากตาบิอินบางคนรายงานว่า แท้จริงอัลมะฮดีที่หะดีษหมายถึงก็คือ
นบี อีซา บุตรของพระนางมัรยัมเท่านั้นเอง แต่รายงานที่บันทึกไว้นั้นค่อนข้างน่าประหลาดใจ

⁴¹ หะดีษนี้ได้อ้างถึงแล้วในเชิงอรรถเลขที่ 32

⁴² หะดีษนี้ได้อ้างถึงแล้ว 36

ต่อไปใครขอนำเสนอตัวอย่างของอุลามาอ์ที่ถูกกล่าวหาปฏิเสธการปรากฏตัวของอัลมะฮดี (ดูรายละเอียดในอัลดุลอะลิม อัลดุลอะซิม อัลบัศตะรียู , ค.ศ. 1999 : 30-33) ดังนี้

1. อิบนู อะบี ซัยบะฮฺ (ฮ.ศ. 235)

ท่านได้รายงานหะดีษจากมุญาฮิดกล่าวว่า “อัลมะฮดีนั้นก็คืออีซา บุตร ของมัรยัมนั่นเอง หากแต่ตัวท่านเองก็ไม่มี ความมั่นใจคำรายงานของตนเพราะหะดีษนี้อ่อนมาก

2. นะอีม บิน ฮัมมาด (ฮ.ศ. 288)

ท่านได้รายงานจากหะสัน อัลบัศรียูกกล่าวว่า “อัลมะฮดีคืออีซา บุตร ของนางมัรยัม อะลัย ฮิสสะลาม ” หากแต่อิสลามนี้ก็ไม่ค่อยเศาะฮ์ฮุนัก ตัวของท่านนะอีมเองก็ไม่มั่นใจในกับหะดีษนี้

3. อิบนู ฮิบบาน (ฮ.ศ. 354)

ท่านได้ออกความเห็นเกี่ยวกับเรื่องการปรากฏตัวของอัลมะฮดีว่า “มีรายงานจากหะดีษ ว่าคุณลักษณะ นามชื่อของอัลมะฮดี และชื่อของบิดาอัลมะฮดีขัดแย้งกับคำกล่าวที่ว่าแท้จริงอัลมะฮดีคืออีซา

4. อะบู มุฮัมมัด อัลวะลีด อัลบัฆดาดี

ท่านได้ปฏิเสธการมาของอัลมะฮดีเพราะท่านได้รายงานว่า “ไม่มีมะฮดีอื่นนอกจากอีซา บุตร มัรยัม

5. อิบนู ค็อลดูน (ฮ.ศ. 728)

อิบบู ค็อลดูนไม่ได้ปฏิเสธอย่างชัดเจนแต่ท่านไม่มั่นใจการมาของอัลมะฮดีเนื่องจากบรรดาหะดีษที่รายงานเกี่ยวกับอัลมะฮดีนั้นอ่อนมาก

6. อัลฮุต อัลบิรูตี (ฮ.ศ. 1276)

ท่านได้ให้ความเห็นว่า “หะดีษต่าง ๆ ที่รายงานเกี่ยวกับการปรากฏตัวของอัลมะฮดีนั้น ล้วนแล้วแต่เป็นหะดีษที่เกวาะฮ์ฟ และมีข้อบกพร่องมากมาย

7. มุฮัมมัด รอซิด ริฎอ (ฮ.ศ. 1354)

ในตัฟซีร “อัลมะนาร” ท่านกล่าวว่า “จริง ๆ แล้ว การแตกต่างความคิดเห็นในเรื่องหะดีษที่รายงานถึงการมาของอัลมะฮดีนั้น มากมายทีเดียวและมีผู้ที่ปฏิเสธมันหลายท่านและมีผู้ที่สงสัยในสถานะภาพของหะดีษดังกล่าว แม้กระทั่งท่านอัลบุคอรีและมุสลิมที่ไม่รายงานชื่อของอัลมะฮดีให้ชัดเจนแต่อย่างใด ฉะนั้นเมื่อมีการแตกต่างความเห็นกันในเรื่องชื่อ และชื่อของชาติตระกูล ลักษณะ บทบาทของอัลมะฮดี จึงทำให้หะดีษมัวหมองไปด้วย” ในขณะเดียว

กัน พวกชีอะฮ์ได้ช่วยโอกาสกุหะดีษขึ้นเพื่อผลประโยชน์ทางการเมืองของพวกเขา” (มุฮัมมัด รอซีด ริฎอ , ฮ.ศ.1342 : 9/994)

ยังมีอุมาลาคูอื่น ๆ อีกหลายท่านที่ปฏิเสธการมาของอัลมะฮดี ซึ่งต่างก็อ้างจากการที่ หะดีษเหล่านั้นมีสถานะภาพที่เงาะฮ์ฟ อันเป็นเหตุให้ท่านเหล่านั้นปฏิเสธการปรากฏของอัล มะฮดีดังกล่าว

แต่อย่างไรก็ตาม อุมาลาคูอีกหลายท่านที่ยอมรับการปรากฏตัวของอัลมะฮดี ในที่นี้ผู้ วิจัยขอนำเสนอตัวอย่างพอสังเขป

1. อิมาม อัลกุฎฎีบีย (ฮ.ศ. 363) ในหนังสือของท่านที่ชื่อ “อัตตะซิกิเราะฮ์ศู บิ อะหฺวาลิล เมาดา วะอะหฺวาลิล อาคิเราะฮ์ศู”
2. อิมาม อะบุล ฮุจญาญญ์ (ฮ.ศ. 742) ในกิตาบชื่อ “ตะฮ์ซิบลกะมาล”
3. อิมาม อิบน์ ก็อยยิม อัลญะฮ์ซี (ฮ.ศ. 751) ในหนังสือ “อัลมะนาร์ อัลมุนีฟ”
4. อัลฮาฟิซ อิบน์ ฮะญัน (ฮ.ศ. 852) ใน “ฟิตฮุล บาร์ บิ ชัรฮิ เศาะฮ์ฮ์ อัลบุคอรีย์ และในหนังสือ “ตะฮ์ซิบุดตะฮ์ซิบ”
5. อัชชะคอวีเย (ฮ.ศ. 902) ในหนังสือ “อัลมุฆีษ บิ ชัรฮิ อัลฟิยะฮ์ อัลหะดีษ”
6. อัชชูญญ์เย (ฮ.ศ. 911) ในหนังสือ “อัลฮุรฟูล วัรดี ฟิ อัคบาร์ิล มะฮดี”
7. อิบน์ ฮะญัวร์ อัลฮัยตะมีเย อัลมักกีเย (ฮ.ศ. 974) ในหนังสือ “อัศเศาะวะวาอิก อัลมุฮ์รริ เกาะฮ์ และในหนังสือ “อัลเกาลุล มุคตะศ็อร ฟิ อะลามะติล มะฮดี อัลมุนตะซ็อร”
8. อัลมุลา อะลลี อัลกอริ (ฮ.ศ. 1014) ในหนังสือ “ริฆาละตุ มะฮดี มิน อาลिरรอซูล”
9. มุรออี บิน ยูซุฟ อัลฮัมบาลี (ฮ.ศ. 1033) ในหนังสือ “พะวะอาอิดุล ฟิกฮ์ ฟิ ฮุจรูล มะฮดี อัลมุนตะซ็อร”
10. มุฮัมมัด อัลบรัซันญี (ฮ.ศ.1103) ท่านได้กล่าวไว้ในหนังสือ “อัลอิซาอะฮ์ศู ฟิ อัชรอฎิส สาอะฮ์” ⁴³
11. อัชชะรกอเนีย (ฮ.ศ. 1122) ในหนังสือ “ชะรฮุลมะวะอาอิบ”

⁴³ ท่านกล่าวว่า “ฉันได้รู้แล้วว่าบรรดาหะดีษที่บอกเกี่ยวกับการปรากฏตัวของอัลมะฮดีในก่อนวันสิ้นโลกนั้นเป็น ชายหนุ่มที่มีเชื้อสายมาจากครอบครัวท่านรอซูล คืออัสลัลลอฮุอะลยฮิวะซัลลัม จากลูกหลานของท่านหญิงฟาติ มะฮ์ ซึ่งหะดีษดังกล่าวเป็นหะดีษที่มีสถานะภาพถึงขั้นตะวาติร มะนาอีย ไม่มีประโยชน์อะไรที่จะไปปฏิเสธอัล มะฮดี (มุฮัมมัด อัลบรัซันญี , ม.ป.ป. : 87)

12. มุฮัมมัด อัลอัศสะพารีเนีย (ฮ.ศ. 1188) ท่านได้กล่าวไว้ในหนังสือ "ละวามิอูล อันวารุ อัลบะฮียะฮ" ⁴⁴

13. อัลกอฎียู มุฮัมมัด บิน อะลี อัชชากาเนีย (ฮ.ศ. 1250) ท่านได้กล่าวในหนังสือที่ชื่อ "อัตเตาฎียู ฟิ ตะวาตุร มาฎาอะ ฟิล มะฮดี อัลมุนตะซ็อร วัดัจญาล วัดมะซ็ียู" ⁴⁵

⁴⁴ ท่านออกความเห็นว่าเป็นสิ่งถูกต้องแล้วที่มีผู้กล่าวว่า แท้จริงอัลมะฮดีนั้นไม่ใช่ชีซาและเขาจะออกมาปรากฏตัวก่อนที่ชีซาจะปรากฏตัวเสียอีก มีสายรายงานมากมายที่มีสถานภาพตะวาติร มะนาวียู ที่รายงานเกี่ยวกับเรื่องนี้เหล่าเศาะหาบะฮู และตาบิอินต่างยอมรับเกี่ยวกับเรื่องนี้ และท่านเหล่านั้นกล่าวว่า "การอีมานต่ออัลมะฮดีนั้นเป็นสิ่งที่วาฮิบ (มุฮัมมัด อัลอัศสะพารีเนีย , ค.ศ.1991 : 2/80)

⁴⁵ ท่านกล่าวว่า "บรรดาหะดีษที่รายงานเกี่ยวกับอัลมะฮดีนั้นมีหลายหะดีษที่เศาะฮ็ียู หะสันและเป็นหะดีษที่มุตะวาติร โดยไม่ต้องสงสัยและคลางแคลงใจ (อัลกอฎียู มุฮัมมัด บิน อะลี อัชชากาเนีย , น.ป.ป. : 146)